



Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen in India

In opdracht van het ministerie van Buitenlandse Zaken

*>> Duurzaam, Agrarisch, Innovatief
en Internationaal Ondernemen*

De sterke economische groei van de laatste twee decennia, waardoor India is opgeklommen van ontwikkelingsland naar opkomende markt, trekt een zware wissel op infrastructuur, natuurlijke hulpbronnen en sociale voorzieningen. Het is daarom belangrijk dat ondernemers die in India zaken willen doen rekening houden met deze problematiek.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) is in opkomst in India. MVO wordt steeds minder gezien als liefdadigheid en meer als onderdeel van de kernactiviteiten van een bedrijf. Nederland en India hebben in juni 2011 een Memorandum of Understanding ondertekend waarin afspraken zijn gemaakt over samenwerking op het gebied van MVO en 'corporate governance'.

Sociale aspecten

De grote verschillen in welvaart tussen platteland, stad en deelstaten onderling vormen een groot probleem in India. Ongeveer 25% van de bevolking leeft onder de armoedegrens, vooral minderheidsgroepen, kastelozen en vrouwen. Bovendien vormt analfabetisme een groot probleem. Het merendeel van de beroepsbevolking verdient haar inkomen in de informele sector, waar goede arbeidsomstandigheden niet worden gewaarborgd en sociale voorzieningen ontbreken.

Maatschappelijk betrokken ondernemen

Bijna alle grote Indiase bedrijven voeren een MVO-beleid. Sinds 2014 zijn grote bedrijven die in India gevestigd zijn, op basis van de Companies Act 2013 verplicht om 2% van hun winst te besteden aan MVO-activiteiten. Middelgrote bedrijven, vaak familiebedrijven, zijn bereid om in MVO te investeren, mits de financiële eisen niet te hoog zijn. Kleinschalige bedrijven, de Small Scale family-run Industries (SSI's), zijn goed voor 40% van de industriële productie.

Deze bedrijfjes zijn kapitaalarm en kwetsbaar. Dit zijn de bedrijven waar vaak milieuwetten worden genegeerd en kinderarbeid voorkomt.

Tips: sluit aan bij kernactiviteiten, daar ligt immers de kracht van uw bedrijf. Laat ook zien wat u doet en toon uw betrokkenheid bij de maatschappij. Goede betrekkingen met de gemeenschap zijn namelijk van groot belang.

Praktijkvoorbeelden

Indiaas-Nederlandse bedrijven nemen vaak het MVO-beleid van het moederbedrijf over. Zowel Nederlandse exporteurs en investeerders als Indiase bedrijven investeren in de MVO-praktijk vooral in kennis en arbeidsomstandigheden. Werknemers krijgen bijvoorbeeld toegang tot kennis over de producten die het bedrijf maakt. Sommige bedrijven hebben extra aandacht voor milieuaspecten, bijvoorbeeld door te zorgen dat er een milieustandaard komt voor specifieke producten. Ook kunnen bedrijven werknemers en hun gezin de gelegenheid geven scholing en onderwijs te volgen. Met name grote bedrijven als Tata en Hindustan Unilever zijn zeer actief op dit terrein.

De Indiase overheid en MVO

De Indiase overheid ziet MVO vooral als onderdeel van corporate governance. Het Indiase Ministry of Corporate Affairs (MCA) heeft MVO-richtlijnen voor het bedrijfsleven opgesteld.



De richtlijnen geven aan dat elk bedrijf een MVO-beleid moet hebben. Kernelementen zijn de dialoog met belanghebbenden, ethisch functioneren, milieu, arbeid en sociale ontwikkeling. India beschikt over wet- en regelgeving op milieu-, arbeids- en sociaal gebied, alhoewel deze op aspecten inhoudelijk afwijkt van wat in het westen doorgaans als verantwoorde wetgeving geldt, bijvoorbeeld rondom kinderarbeid. Hoewel implementatie en handhaving soms tekort schieten, is er op sommige terreinen (zoals vervuiling van de Ganges-rivier) merkbaar sprake van scherpere handhaving. Sinds dit jaar zijn grote bedrijven ook verplicht te rapporteren over de besteding van de 2% onder de Companies Act 2013. Raadpleeg voor de laatste ontwikkelingen en relevante regels het plaatselijke Netherlands Business Support Office (NSBO) of de Nederlandse ambassade in New Delhi of het Consulaat-Generaal in Mumbai.

Arbeidsomstandigheden

De meerderheid van de Indiase werknemers is werkzaam in de informele sector, die steeds groter wordt. Er is voor hen nauwelijks regelgeving op het gebied van arbeidsomstandigheden en sociale zekerheid. India kent wel een veelomvattende arbeidswetgeving in de industriële sector en in door de overheid gecontroleerde sectoren zoals het bankwezen en de infrastructuur. Kinderarbeid blijft een serieus probleem in India.

Tip: bedrijven die kinderarbeid willen aanpakken, kunnen gebruik maken van de publicatie 'Van Werk naar School - Handleiding voor bedrijven om kinderarbeid te bestrijden'. www.indianet.nl/actieplankinderarbeid.html

Milieu

India kampt met een aantal milieuproblemen, zoals lucht- en bodemvervuiling, problemen met waterbeheer, afval en de biodiversiteit. Voor de energievoorziening is het land grotendeels afhankelijk van steenkool, waardoor de steden last hebben van smog. Er bestaat voor een 30-tal industrietakken wel degelijk wetgeving op het gebied van afvalbeheer en milieu. Er zijn onder andere vergunningen nodig om een industrieel project in bijvoorbeeld de petrochemie, de verfstoffenindustrie of in de wegenbouw op te zetten. Veel industriële bedrijven nemen de strikte normen om vervuiling tegen te gaan echter niet zo nauw. Duurzame oplossingen voor afvalverwerking zoals compost, recycling en hergebruik staan nog in de kinderschoenen. Wel heeft de Indiase regering aangekondigd fors te gaan investeren in hernieuwbare energiebronnen, met name zonne-energie.

Meer informatie

- De OESO-richtlijnen maken duidelijk wat de Nederlandse overheid van alle bedrijven die internationaal ondernemen in het buitenland verwacht op het gebied van MVO. Ze bieden een handvat voor gedragscodes van ondernemingen om met maatschappelijke kwesties als kinderarbeid, milieu en corruptie om te gaan. www.oesorichtlijnen.nl
- De International Labour Standards bieden een houvast om de arbeidsomstandigheden in de informele sector te vergelijken met andere landen. www.ilo.org/global/standards/index.htm
- MVO Nederland biedt uitgebreide informatie en bewegwijzert ondernemers over maatschappelijk verantwoord ondernemen. www.mvonderland.nl

Bronvermelding van de foto's: **Flickr BASF**

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL Den Haag
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
T +31 (0) 88 042 42 42
F +31 (0) 88 602 90 23
E imvo@rvo.nl
www.rvo.nl/mvo

Publicatienummer: RVO-230-1501/FS-INT

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Buitenlandse Zaken. RVO.nl is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO.nl werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | maart 2016